

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2022-5-011 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 22-20/320-142
Karar Tarihi : 28.04.2022

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Şükran KODALAK, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Osman AYAR, Murat ALACALAR, Sebahat YILMAZ

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Daimler Truck AG
- Traton SE
- Aktiebolaget Volvo
Temsilcisi: Av. Seçil ABALI
Barbaros Bulvarı Mustafa İzzet Efendi Sokak No:11 Cerrahoğlu
Binası Balmumcu Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU: Daimler Truck AG, Traton SE (iştiraki Traton International S.A. aracılığıyla) ve Aktiebolaget Volvo (iştiraki Volvo Energy AB aracılığıyla) tarafından batarya-elektrikli ağır hizmet kamyonları ve otobüsler için yüksek performanslı şarj ağı kurulması ve geliştirilmesine yönelik faaliyet gösterecek yeni bir ortak girişim kurulması işlemi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 21.02.2022 tarih, 25558 sayı ile giren ve eksiklikleri 12.04.2022 tarih, 27145 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 26.04.2022 tarih ve 2022-5-011/Öİ sayılı Ortak Girişim Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.
- G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME**
- (4) Yapılan başvuruda, Daimler Truck AG (DAIMLER TRUCK), Traton SE (TRATON) ve Aktiebolaget Volvo (VOLVO) tarafından batarya-elektrikli ağır kamyonlar ve otobüsler için yüksek performanslı şarj ağı kurulması ve işletilmesi amacıyla bir ortak girişim şirketi (OG) kurulması işlemine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) çerçevesinde izin verilmesi talep edilmiştir.
- (5) Bildirime konu işlem taraflar arasında (.....) tarihinde akdedilen Ortak Girişim Sözleşmesi (Sözleşme) uyarınca gerçekleşecektir. Sözleşme'ye göre tarafların her biri OG üzerinde %(.....) pay oranına ve eşit yönetim hakkına sahip olacaktır. OG'nin kurulmasından itibaren (.....) yıl içinde Avrupanın çeşitli noktalarında en az (.....) yüksek performanslı şarj ağı kurulması ve işletilmesi hedeflenmekte olup bu doğrultuda işlem tarafları toplam (.....) avro yatırım yapmayı taahhüt etmektedir.

- (6) Ortak girişim tarafı DAIMLER TRUCK, Daimler Truck Holding AG¹'nin (DAIMLER TRUCK HOLDING) Mercedes-Benz Trucks, Freightliner, Mitsubishi Fuso, Western Star ve Setra gibi markalara sahip kamyon ve otobüslerin üretimine ilişkin faaliyetlerini yürütmektedir. DAIMLER TRUCK Türkiye'de, bağlı şirketi Mercedes Benz Türk A.Ş. aracılığıyla faaliyet göstermektedir. Mercedes Benz Türk A.Ş., yurt içi pazarında satış yapmak ve uluslararası pazarlara ihraç etmek üzere İstanbul Hoşdere Fabrikası'nda otobüs, Aksaray Fabrikası'nda ise kamyon ve çekici üretmektedir.
- (7) DAIMLER TRUCK'ın tam kontrolüne sahip olan DAIMLER TRUCK HOLDING ise küresel çapta binek araç, kamyon, kamyonet, otobüs gibi araçların tedariki ile birlikte finansman, kiralama, araç aboneliği ve araç kiralama, filo yönetimi, şarj ve ödeme için dijital hizmetler, sigorta komisyonculuğu ve yenilikçi mobilite hizmetleri gibi çeşitli alanlarda da faaliyet gösteren Mercedes-Benz Group AG'nin (önceki adı: Daimler AG) kamyon ve otobüs üretimi faaliyetlerinin ayrıştırılması sonucunda kurulmuştur. DAIMLER TRUCK HOLDING'in operasyonel faaliyetlerinin tamamı DAIMLER TRUCK ve onun bağlı şirketleri tarafından yürütülmektedir.
- (8) Volkswagen AG'nin (VW GRUP) kamyon ve otobüs üretim faaliyetlerini yürütmek üzere kurulan ortak girişim tarafı TRATON; MAN, Scania, Navistar ve Volkswagen Caminhões e Ônibus markalarının üretimini gerçekleştirmektedir. TRATON Türkiye'de MAN Türkiye A.Ş. ve MAN Kamyon ve Otobüs Ticaret A.Ş. aracılığıyla faaliyette bulunmaktadır. TRATON, başvuru konusu ortak girişime, %100 iştiraki olan ve herhangi bir faaliyeti bulunmayan Traton International S.A ile taraf olacaktır.
- (9) TRATON'un tek kontrolüne sahip olan VW GRUP ise; binek araçların, hafif ticari araçların, kamyonların, otobüslerin, yolcu otobüslerinin, otobüs şasislerinin, dizel motorların vb. üretimi ile bunların her birine yedek parçalar ve aksesuarların geliştirilmesi, üretimi, pazarlaması ve satışında dünya çapında faaliyet göstermektedir. İlaveten teşebbüs, araç dağıtım ve bağlantılı araç hizmetleri, ortak araç kullanım desteği, filo hizmetleri, araçların dağıtım ve finansmanı ile ilgili olarak mali hizmetler ve sigorta hizmetleri alanlarında da faaliyet göstermektedir. VW GRUP Türkiye'de, TRATON dışında ayrıca kontrolüne sahip olduğu; MAN Energy Solutions Service ve Ticaret Ltd. Şti., VDF Servis Ticaret A.Ş., VDF Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş., VDF Faktoring A.Ş., VDF Filo Kiralama A.Ş., Volkswagen Doğu Finansman A.Ş. aracılığıyla da faaliyet göstermektedir.
- (10) Ortak girişimin üçüncü tarafı olan VOLVO, dünya çapında, karayolu ve arazi kamyonları, otobüsler, inşaat ekipmanları üretimi ve satışı, denizcilik ve endüstriyel uygulamalar için güç çözümleri ve finansman hizmetleri sunan bir şirketler grubudur. VOLVO, Türkiye'de Volvo Group Otomotiv Ticaret Ltd. Şti., VFS Finansal Kiralama A.Ş., VFS Finansman A.Ş. aracılığıyla faaliyetlerini yürütmektedir. VOLVO, bildirim konusu ortak girişime, %100 iştiraki olan ve herhangi bir faaliyeti bulunmayan Volvo Energy AB ile taraf olacaktır.
- (11) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrasındaki hüküm uyarınca dosya konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi sayılabilmesi için ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ortak girişimin bağımsız bir iktisadi

¹ Başvuru sahibi tarafından, Mercedes-Benz Group AG'nin DAIMLER TRUCK HOLDING'in paylarının %(...)ine sahip olmakla birlikte DAIMLER TRUCK HOLDING'in Mercedes-Benz Group AG'den bağımsız bir şirketler grubu olarak faaliyet gösterdiği bilgisine yer verilmiş ve işlem tarafı olarak DAIMLER TRUCK HOLDING'in dikkate alınması gerektiği ifade edilmiştir. Değerlendirmeyi ve ulaşılabilecek sonucu etkilemeyeceğinden DAIMLER TRUCK HOLDING işlem tarafı olarak ele alınmıştır.

varlık (tam işlevsel) olarak ortaya çıkması şeklinde iki unsurun birlikte sağlanması gerekmektedir.

- (12) DAIMLER TRUCK HOLDING, VW GRUP ve VOLVO (.....)%(.....) hisse oranına sahip olacağı Amsterdam, Hollanda merkezli yeni bir ortak girişim kuracaktır. Taraflar arasında imzalanan Sözleşme uyarınca OG; Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Genel Kurul'a sahip olacaktır. İlgili Sözleşme'de (.....)². Öte yandan Yönetim Kurulu üyeleri, Denetleme Kurulu tarafından Sözleşme uyarınca verilen her türlü emir ve talimatları gerçekleştirmek zorunda olacaktır.

(13)

(.....TİCARİ SIR.....)³

- (14) İlaveten OG hissedarları tarafından oluşturulacak Genel Kurul açısından da benzer bir durum söz konusu olacaktır. Buna göre, (.....).
- (15) İlgili Sözleşme hükümlerinden DAIMLER TRUCK HOLDING, VW GRUP ve VOLVO'nun her birinin OG üzerinde belirleyici etkisi olacağı, bu çerçevede bildirim konu işlem sonrasında ortak kontrolün sağlanacağı anlaşılmaktadır.
- (16) Başvuruda yer alan bilgilere göre, OG'nin kendi çalışanlarının olacağı, OG tarafından işlem taraflarına karşı üçüncü taraflardan daha ayrıcalıklı davranılmayacağı belirtilmiştir. Ayrıca tarafların planlanan işlemin kapanmasının ardından gecikmeksizin ilgili tüm kayıtlı fikri mülkiyet haklarını OG'ye devredeceği, OG'nin adı ve markasının işlem taraflarınca oybirliği ile belirleneceği, ilgili adlar, ticari markalar ve alan adlarının OG'ye ait olacağı ve bunların işlem taraflarının sahip olduğu ad, marka ve alan adlarını içermeyeceği ve benzer olmayacağı belirtilmiştir. Bu bilgiler ışığında, işlem sonrasında OG'nin bağımsız olarak faaliyet göstermek için yeterli kaynağa sahip olduğu ve operasyonel olarak bağımsız hareket edebilme kabiliyetinin bulunduğu; bu doğrultuda bağımsız bir iktisadi varlık niteliği taşıyacağı sonucuna ulaşılmıştır.
- (17) Bu çerçevede, bildirim konusu işlemin, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında bir devralma işlemi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öte yandan, dosya konusu işlem bakımından ciro bilgileri dikkate alındığında, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin (a) bendinde düzenlenen ciro eşiklerinin aşılmış olduğu ve bu sebeple dosya konusu işlemin izne tabi olduğu görülmektedir.
- (18) 2010/4 sayılı Tebliğ'de etkilenen pazar, "*Bildirim konusu işlemde etkilenme ihtimali olan ve a) Taraflardan iki veya daha fazlasının aynı ürün pazarında faaliyette bulunduğu (yatay ilişki), b) Taraflardan en az bir tanesinin bir diğerinin faaliyet gösterdiği herhangi bir ürün pazarının alt veya üst pazarında ticari faaliyette bulunduğu (dikey ilişki), ilgili ürün pazarları etkilenen pazarları oluşturmaktadır.*" şeklinde tanımlanmaktadır.
- (19) Bildirime konu işlemde DAIMLER TRUCK HOLDING, VW GRUP ve VOLVO, Avrupa pazarıyla sınırlı olmak üzere batarya-elektrikli ağır hizmet kamyonları ve otobüsler için yüksek performanslı şarj ağı kurulması ve işletilmesi amacıyla bir OG kurmayı

² (.....)

³ (.....)

planlamaktadırlar. Binek araçlar için son yıllarda yaygınlaşmaya başlayan şarj ağı istasyonlarının batarya-elektrikli ağır hizmet kamyonları ve otobüsler için yüksek performanslı bir şekilde geliştirilerek kurulması son derece yeni bir girişim olup bu pazarın özellikle Avrupa'da henüz kurulma aşamasında olduğunu ifade etmek mümkündür. OG'nin yakın gelecekte Türkiye'de herhangi bir faaliyette bulunması planlanmamaktadır.

- (20) İşlem taraflarının faaliyet alanları incelendiğinde ise DAIMLER TRUCK HOLDING, VW GRUP ve VOLVO'nun dünya çapındaki ve Türkiye'deki faaliyetleri arasında binek araçların, hafif ticari araçların, kamyonların ve otobüslerin üretimi ve satışı, bunlara yönelik otomotiv parçaları geliştirilmesi, üretilmesi ve dağıtımı, taşımacılık faaliyetlerine ilişkin filo yönetimi, finansman ve sigorta gibi hizmetlerinin sunulması pazarlarında yatay bir örtüşme olduğu görülmektedir. İşlem taraflarının dünya çapındaki faaliyetleri arasında ağır hizmet kamyonları ve otobüslerin elektrikli versiyonlarının üretim ve satışı da bulunmakta olup bu faaliyetlerini Türkiye'de yürütmemektedirler. Öte yandan DAIMLER TRUCK HOLDING, VW GRUP ve VOLVO batarya-elektrikli ağır hizmet kamyonları ve otobüsler için yüksek performanslı şarj ağı pazarında faaliyet göstermemektedir⁴. Dolayısıyla OG, tarafların batarya-elektrikli ağır hizmet kamyonları ve otobüsler için yüksek performanslı şarj ağı pazarındaki ilk atılımı olacaktır.
- (21) Tarafların faaliyet alanları dikkate alındığında; DAIMLER TRUCK HOLDING, VOLVO ve VW GRUP'un küresel ölçekteki ve Türkiye'deki faaliyetleri arasında binek araçların, hafif ticari araçların, kamyonların ve otobüslerin üretimi ve satışı, bunlara yönelik otomotiv parçaları geliştirilmesi, üretilmesi ve dağıtımı, taşımacılık faaliyetlerine ilişkin filo yönetimi, finansman ve sigorta gibi hizmetlerinin sunulması pazarlarında yatay bir örtüşme olduğu, DAIMLER TRUCK HOLDING, VOLVO ve VW GRUP'un küresel ölçekteki elektrikli kamyon ve otobüs üretimi alanlarındaki faaliyetleri ile OG'nin elektrikli ağır hizmet kamyonları ve otobüsleri için yüksek performanslı şarj ağı kurma ve işletme faaliyetleri arasında sunulan hizmet bakımından dikey bir örtüşme bulunduğu anlaşılmaktadır.
- (22) Bununla birlikte "İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz"un 20. paragrafında; *"inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir"* ifadeleri yer almaktadır. OG'nin Türkiye'de faaliyet göstermeyeceği göz önünde bulundurulduğunda, alternatif ilgili pazar tanımlamalarının işleme ilişkin yapılacak değerlendirmeyi değiştirmeyeceği, bu nedenle ilgili ürün pazarının tanımlanmasına gerek olmadığı değerlendirilmektedir.
- (23) İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafı uyarınca kesin bir pazar tanımı yapılmamakla birlikte binek araçların, hafif ticari araçların, kamyonların ve otobüslerin üretimi ve satışı, bunlara yönelik otomotiv parçaları geliştirilmesi, üretilmesi ve dağıtımı, taşımacılık faaliyetlerine ilişkin filo yönetimi, finansman ve sigorta gibi hizmetlerinin sunulması pazarları bakımından Türkiye, ilgili coğrafi pazar olarak tespit edilmiştir.
- (24) Diğer yandan, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 13. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca bir ortak girişim işleminin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi açısından rekabetçi davranışların koordinasyonu riski taşıyıp taşımadığının da değerlendirmesi gereklidir. Bir ortak girişimin, bağımsız teşebbüsler arasında rekabetçi davranışların koordinasyonunu

⁴ VW GRUP ve VOLVO'nun ilgili pazarda ihmal edilebilir düzeyde faaliyetleri bulunmaktadır.

amaçlamış ya da bu sonucu doğurmuş olup olmayacağı iki şekilde belirlenmektedir. Bu hallerden ilkinde bu şekilde bir koordinasyon riski ya da sonucunun bertaraf edilmesi için ana teşebbüslerin ortak girişimin bulunduğu pazardaki faaliyetlerinin önemsiz seviyede kalması veya ana teşebbüslerden sadece birinin bu pazardaki faaliyetlerine devam etmesi gerekir. İkinci durumda ise ana teşebbüslerin ortak girişimin faaliyet göstereceği ilgili ürün pazarındaki tüm faaliyetlerini ortak girişime devretmeleri hallerinde bağımsız teşebbüsler arasında rekabetçi davranışların koordinasyonu riskinin bulunmadığı kabul edilmektedir.

- (25) DAIMLER TRUCK HOLDING, VOLVO ve VW GRUP'un küresel ölçekteki ve Türkiye'deki faaliyetleri arasında binek araçların, hafif ticari araçların, kamyonların ve otobüslerin üretimi ve satışı, bunlara yönelik otomotiv parçaları geliştirilmesi, üretilmesi ve dağıtımı, taşımacılık faaliyetlerine ilişkin filo yönetimi, finansman ve sigorta gibi hizmetlerinin sunulması pazarlarında yatay olarak örtüştüğü görülmektedir. İşlem taraflarının Türkiye'de, adı geçen pazarlar bakımından her ne kadar önemli oyuncular olduğu bilirse de, yeni kurulacak OG ile işlem taraflarının faaliyetleri arasında Türkiye'de yatay veya dikey seviyede örtüşme bulunmamaktadır. Zira OG'nin Türkiye'de yakın gelecekte faaliyette bulunması beklenmediği gibi, işlem taraflarının da Türkiye'de halihazırda batarya-elektrikli ağır hizmet kamyonları ve otobüs üretimi-satışı faaliyetleri de bulunmamaktadır.
- (26) Bununla birlikte VOLVO'nun 2020 yılında İsveç'de başlattığı pilot proje kapsamında ağır hizmet kamyonları için iki adet şarj istasyonuna sahip olduğu, VW GRUP'un da iştiraki ve markası olan "Scania AB"nin genel merkezinin bulunduğu İsveç'te uygulamaya koyduğu pilot proje kapsamında 11 şarj istasyonu açmayı planladığı, bu iki proje dışında OG ile işlem taraflarının faaliyetleri arasında yatay seviyede bir örtüşme olmadığı, her iki projenin de teşebbüslerin faaliyetleri içinde ihmal edilebilir düzeyde kaldığı belirtilmektedir. Dolayısıyla OG, işlem tarafları ile aynı pazarda rekabet halinde bulunmayacaktır. Ayrıca rekabet açısından hassas bilgilerinin ortak girişim üzerinden ana teşebbüsler arasında paylaşılmasının engellenmesi için özel bir rekabet hukuku uyum yönetim sistemi uygulanacağı ifade edilmektedir. Tüm bu bilgiler ışığında, bildirim konusu işlemin, koordinasyon riski doğurmayacağı anlaşılmıştır.
- (27) Yukarıda yer verilen bilgi ve değerlendirmeler kapsamında, dosya konusu işlem sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında herhangi bir pazarda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı ve işleme izin verilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (28) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.